

სისხლის სამართლის მეშვეობით გარემოს დაცვის შესახებ კონვენცია

სტრასბურგი, 1998 წლის 4 ნოემბერი

პრეამბულა

ქვემოთ ხელისმომწერნი, ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები და სხვა სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მის წევრთა შორის უფრო დიდი ერთიანობის მიღწევა;

არიან რა დარწმუნებულნი აუცილებლობაში, განახორციელონ საერთო სისხლის სამართლებრივი პოლიტიკა გარემოს დაცვის მიზნით;

ითვალისწინებენ, რომ მოუწესრიგებელ ინდუსტრიულ განვითარებას შეუძლია გამოიწვიოს იმ დონის დაბინძურება, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის გარემოს;

ითვალისწინებენ, რომ ადამიანის სიცოცხლე და ჯანმრთელობა, გარემოს შედარა და ფაუნა და ფლორა უნდა იქნას დაცული ყველა შესაძლო გზით;

ითვალისწინებენ, რომ ტექნოლოგიების არაკონტროლირებადი გამოყენება და ბუნებრივი რესურსების მზარდი ექსპლოატაცია იწვევს სერიოზულ ეკოლოგიურ ზიანს, რომელიც უნდა იქნას გადალახული შესაბამისი და ერთობლივი ზომებით;

აღიარებენ, რომ მართალია გარემოს ზარალის პრევენცია უნდა იქნას მიღწეული ძირითადად სხვა ზომების მეშვეობით, სისხლის სამართალს გააჩნია მნიშვნელოვანი როლი გარემოს დაცვაში;

ადასტურებენ, რომ გარემოს ხელყოფას, რომელსაც გააჩნია სერიოზული შედეგები უნდა დაკვალიფიცირდეს როგორც სისხლის სამართლის დანაშაული და დაექვემდებაროს შესაბამის სანქციებს;

სურთ რა, მიიღონ ეფექტური ზომები, რათა უზრუნველყონ, რომ ასეთი აქტების ჩამდენნი არ გაექცევიან გამოძიებასა და სასჯელს და მიიღებენ რათა გააძლიერონ საერთაშორისო თანამშრომლობა ამ თვალსაზრისით;

არიან რა დარწმუნებულნი, რომ სისხლის სამართლის ან ადმინისტრაციული სანქციების დაწესებას იურიდიულ პირებზე შეუძლია ითამაშოს ეფექტური როლი გარემოს ხელყოფის პრევენციაში და აღნიშნავენ მზარდ საერთაშორისო მოზრობას ამ მიმართულებით;

ითვალისწინებენ არსებულ საერთაშორისო კონვენციებს, რომლებიც მოიცავენ დებულებებს, რომელთა მიზანიაა გარემოს დაცვა სისხლის სამართლის მეშვეობით;

ითვალისწინებენ რა, ევროპის იუსტიციის მინისტრთა მეშვიდე და მეჩვიდმეტე კონფერენციების შედეგებს, რომლებიც გაიმართა ბასელში 1972 წელს და სტამბოლში 1990 წელს და ასევე ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის რეკომენდაციას 1192 (1992);

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

ნაწილი I - ტერმინთა გამოყენება

მუხლი 1 - განმარტებანი

წინამდებარე კონვენციის მიზნებისთვის:

- ა. „უკანონო“ ნიშნავს კანონის, ადმინისტრაციული რეგულაციის ან კომპეტენტური ორგანოს მიერ, გარემოს დაცვის მიზნით მიღებული გადაწყვეტილების დარღვევას;
- ბ. „წყალი“ ნიშნავს ყველა სახის მიწისქვეშა თუ ზედა წყლებს, მათ შორის ტბების, მდინარეების, ოკეანეთა და ზღვების წყლებს.

ნაწილი II - ეროვნულ დონეზე მისაღები ზომები

მუხლი 2 - განზრახ დანაშაულები

1. თითოეული მხარე მიიღებს შესაბამის ზომებს, რომლებიც იქნება აუცილებელი, რათა ჩამოაყალიბოს მის შიდა კანონმდებლობაში, როგორც სისხლის სამართლის დანაშაულები:

ა. იმ ნივთიერებების გარკვეული რაოდენობის გამოყოფა, გამოშვება ან შემოტანა ან ჰაერში, ნიადაგსა და წყალში რადიაციის შეტანა, რომელიც:

- i. იწვევს ადამიანის სიკვდილს ად სერიოზულ დაზიანებას, ან
- ii. ქმნის მნიშვნელოვან საფრთხეს ადამიანის სიკვდილის ან სერიოზული დაზიანების დადგომისა;

ბ. იმ ნივთიერებების გარკვეული რაოდენობის უკანონო გამოყოფა, გამოშვება ან შემოტანა ან ჰაერში, ნიადაგსა და წყალში რადიაციის შეტანა, რომელიც იწვევს ან შეიძლება გამოიწვიოს მათი განგრძობადი გაუარესება ან ნებისმიერი ადამიანის სიკვდილი ან სერიოზული დაზიანება ან მნიშვნელოვანი ზარალი დაცვის ქვეშ მყოფი მონუმენტებისა, სხვა დაცული საგნებისა, საკუთრებისა, ცხოველთა ან მცენარეთა;

გ. იმ საშიში ნარჩენების, უკანონო მოცილება, გადაშუშავება, შენახვა, გადაზიდვა, ექსპორტი ან იმპორტი, რომლებიც იწვევენ ან შეიძლება გამოიწვიონ ნებისმიერი ადამიანის სიკვდილი ან სერიოზული დაზიანება ან მნიშვნელოვანი ზარალი ჰაერის, ნიადაგის, წყლის ცხოველთა ან მცენარეთა ხარისხისადმი;

დ. იმ ქარხნის უკანონო ამოქმედება, რომელშიც სახეობითი საქმიანობა მიმდინარეობს და რომელიც იწვევს ან შეიძლება გამოიწვიოს ნებისმიერი ადამიანის სიკვდილი ან სერიოზული დაზიანება ან მნიშვნელოვანი ზარალი ჰაერის, ნიადაგის, წყლის ცხოველთა ან მცენარეთა ხარისხისადმი;

ე. იმ ბირთვული მასალის ან სხვა საშიში რადიოაქტიური ნივთიერებების წარმოება, გადაშუშავება, შენახვა, გამოყენება, გადაზიდვა, ექსპორტი ან იმპორტი, რომელიც იწვევს ან შეიძლება გამოიწვიოს ნებისმიერი ადამიანის სიკვდილი ან სერიოზული დაზიანება ან მნიშვნელოვანი ზარალი ჰაერის, ნიადაგის, წყლის ცხოველთა ან მცენარეთა ხარისხისადმი,

როდესაც ჩადენილია განზრახვით.

2. თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ ზომებს, რომლებიც შესაძლებელია იყოს საჭირო, რათა დაადგინოს მის შიდა კანონმდებლობაში, როგორც სისხლის სამართლის დანაშაული დანაშაულები ან დაყოლიება იმ ნებისმიერი დანაშაულის ჩადენაში, რომლებიც ჩამოყალიბებულია წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტში.

მუხლი 3 - გაუფრთხილებლობითი დანაშაულები

1. თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ ზომებს, რომლებიც შესაძლებელია იყოს საჭირო, რათა დაადგინოს მის შიდა კანონმდებლობაში, როგორც სისხლის სამართლის დანაშაული, როდესაც

ჩადენილია გაუფრთხილებლობით ის დანაშაულები, რომლებიც ჩამოთვლილია მეორე მუხლის პირველი პუნქტის a-დან e ქვეპუნქტამდე.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტი, ნაწილობრივ ან სრულად არ იქნება გამოყენებული იმ დანაშაულებთან მიმართებაში, რომლებიც ჩადენილია უხეში გაუფრთხილებლობით.

3. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტი, ნაწილობრივ ან სრულად არ იქნება გამოყენებული:

- მეორე მუხლის პირველ a ii ქვეპუნქტთან დაკავშირებით,
- მეორე მუხლის პირველ b ქვეპუნქტთან დაკავშირებით, რამდენადაც დანაშაული დაკავშირებული მონუმენტთა დაცვასთან, სხვა დაცულ საგნებთან ან საკუთრებასთან.

მუხლი 4 – სხვა სისხლის სამართლის დანაშაულები ან ადმინისტრაციული გადაცდომები

რამდენადაც ისინი არ არიან მოცულნი მეორე და მესამე მუხლის დებულებებით, თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ ზომებს, რომლებიც შესაძლებელია იყოს საჭირო, რათა დაადგინოს, როგორც სისხლის სამართლის დანაშაულებს ან ადმინისტრაციული გადაცდომები, რომლებიც ექვემდებარება სანქციებს ან სხვა ზომებს მის შიდა კანონმდებლობაში, როდესაც ჩადენილია განზრახ ან გაუფრთხილებლობით:

- ა. ნივთიერებების ვარკვეული რაოდენობის გამოყოფა, გამოშვება ან შემოტანა ან ჰაერში, ნიადაგსა და წყალში რადიაციის შეტანა;
- ბ. ხმაურის უკანონო გამოწვევა;
- გ. ნარჩენების უკანონო მოცილება, გადაამუშავება, შენახვა, გადაზიდვა, ექსპორტი ან იმპორტი;
- დ. ქარხნის უკანონო ამოქმედება;
- ე. ბირთვული მასალის, სხვა რადიოაქტიური ნივთიერებების ან საშიში ქიმიკატების უკანონო წარმოება, გადაამუშავება, გამოყენება, გადაზიდვა, ექსპორტი ან იმპორტი;
- ვ. ეროვნულ პარკთა, ბუნებრივ რეზერვაციათა, წყლის კონსერვაციული ზონათა და სხვა დაცული ფართის ბუნებრივი კომპონენტების მნიშვნელოვანი ცვლილებების უკანონო გამოწვევა;
- ზ. დაცული გარეული ფლორისა და ფაუნის ნიმუშთა უკანონო მფლობელობა, მისაკუთრება, დაზიანება, მკვლელობა ან ვაჭრობა.

მუხლი 5 – იურისდიქცია

1. თითოეული მხარე მიიღებს იმ შესაბამის ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა დაამყაროს იურისდიქცია წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად ჩამოყალიბებულ სისხლის სამართლის დანაშაულებზე, როდესაც დანაშაული ჩადენილია:

- ა. მის ტერიტორიაზე; ან
- ბ. მასთან რეგისტრირებული ან მისი დროშით მოსარგებლე ვემის ან თვითმფრინავის ბორტზე; ან
- გ. რომელიმე მისი მოქალაქის მიერ თუ დანაშაული დასჯადია სისხლის სამართლით, როდესაც იგი იქნა ჩადენილი ან თუ ადგილი სადაც დანაშაული იქნა ჩადენილი არ შედის არავის ტერიტორიულ იურისდიქციაში.

2. თითოეული მხარე მიიღებს იმ შესაბამის ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა დაამყაროს იურისდიქცია წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად ჩამოყალიბებულ სისხლის

სამართლის დანაშაულებზე, იმ შემთხვევებში, სადაც ეჭვმიტანილი იმყოფება მის ტერიტორიაზე და ის არ ახდენს მის ექსტრადიციას მეორე მხარეში ექსტრადიციის შესახებ მოთხოვნის შემდეგ.

3. წინამდებარე კონვენცია არ გამოიცხავს არანაირ სისხლის სამართლებრივ იურისდიქციას, რომელსაც იყენებს მხარე მისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად.

4. თითოეულ მხარეს ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ წინამდებარე მუხლის პირველი c და მეორე პუნქტები არ იქნება გამოყენებული სრულად ან ნაწილობრივ.

მუხლი 6 – სანქციები გარემოს წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულებისთვის

თითოეული მხარე, დაკავშირებულ საერთაშორისო ინსტრუმენტებთან შესაბამისად, მიიღებს ისეთ შესაბამის ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა მისცემს მას საშუალება განადოს დასჯადი მეორე და მესამე მუხლების შესაბამისად ჩამოყალიბებული დანაშაულები სისხლის სამართლებრივი სანქციებით, რომლებიც გაითვალისწინებენ ამ დანაშაულთა სერიოზულ ბუნებას. სანქციებმა უნდა მოიცვან თავისუფლების აღკვეთა და ფულადი სანქციები და შეიძლება მოიცვას გარემოს ზიანის აღდგენის მოთხოვნაც.

მუხლი 7 – კონფისკაციის ზომები

1. თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ შესაბამის ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა მას მიეცეს საშუალება მეორე და მესამე მუხლებში ჩამოთვლილ დანაშაულებთან დაკავშირებით მოახდინოს კონფისკაცია იმ ინსტრუმენტებისა და შემოსავლის, ან საკუთრების, რომლის ფასი უთანაბრდება ასეთ შემოსავალს.

2. თითოეულ მხარეს ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ ის არ გამოიყენებს წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტს ასეთ განცხადებაში მითითებულ დანაშაულებთან კავშირში ან ინსტრუმენტების ან შემოსავლების ან საკუთრების, რომლის ფასი უთანაბრდება ასეთ შემოსავალს მიმართებაში.

მუხლი 8 – გარემოსადმი მიყენებული ზიანის აღდგენა

თითოეული მხარეს, ნებისმიერ დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით შეუძლია განაცხადოს, რომ ის გაითვალისწინებს გარემოსადმი მიყენებული ზიანის აღდგენას, წინამდებარე მუხლის შემდეგი დებულებების შესაბამისად:

ა. კომპეტენტურ ორგანოს შეუძლია მოითხოვოს გარემოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურება წინამდებარე კონვენციით ჩამოყალიბებულ დანაშაულთან დაკავშირებით. ასეთი მოთხოვნა შესაძლებელია დაექვემდებაროს გარკვეულ პირობებს;

ბ. როდესაც მოთხოვნა გარემოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებაზე არ იქნა შესრულებული, კომპეტენტურ ორგანოს შეუძლია, მისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, განადოს იგი აღსრულებადი მოთხოვნის სუბიექტი პირის ხარჯზე ან ამ პირს შესაძლებელია დაეკისროს სისხლის სამართლის სხვა სანქცია მის მაგივრად ან დამატებით.

მუხლი 9 – კორპორაციული პასუხისმგებლობა

1. თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა მას მიეცეს საშუალება დააკისროს სისხლის სამართლის ან ადმინისტრაციული სანქციები ან ზომები იურიდიულ პირებს, რომელთა სახელითაც იქნა ჩადენილი მათი რგანობის მიერ ან წევრების ან სხვა წარმომადგენლის მიერ მეორე და მესამე მუხლში მითითებული დანაშაულები.

2. კორპორაციული პასუხისმგებლობა წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტით არ გამოიციცხავს სისხლის სამართლის საქმის წარმოებას ფიზიკური პირის წინააღმდეგ.

3. თითოეულ მხარეს ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ იგი იტოვებს უფლებას არ გამოიყენოს წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტი ან მის ნებისმიერი ნაწილი ან გამოიყენებს მას მხოლოდ ასეთ განცხადებაში მითითებულ დანაშაულებთან მიმართებაში.

მუხლი 10 - ხელისუფლებებს შორის თანამშრომლობა

1. თითოეული მხარე მიიღებს ისეთ შესაბამის ზომებს, რომლებიც შეიძლება იყოს საჭირო, რათა უზრუნველყოს, რომ ვარემოს დაცვაზე პასუხისმგებელი ორგანოები თანამშრომლებენ სისხლის სამართლის საქმეების გამოძიებასა და გასამართლებაზე პასუხისმგებელ ორგანოებთან:

ა. ამ უკანასკნელი ორგანოების მათივე ინიციატივით ინფორმირებით, მაშინ როდესაც არსებობს დასაბუთებული საფუძველი იმის დაჯერებისა, რომ მე-2 მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული იქნა ჩადენილი;

ბ. მოთხოვნისამებრ ამ უკანასკნელი ორგანოების უზრუნველყოფა ყველა აუცილებელი ინფორმაციით შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. თითოეულ მხარეს ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით განაცხადოს, რომ იგი იტოვებს უფლებას არ გამოიყენოს წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტი ან გამოიყენოს იგი მხოლოდ ასეთ განცხადებაში მითითებულ დანაშაულებთან მიმართებაში.

მუხლი 11 - ჯგუფების უფლება მიიღონ მონაწილეობა საქმის წარმოებაში

თითოეულ მხარეს, ნებისმიერ დროს ევროპის საბჭოს მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით შეუძლია განაცხადოს, რომ მისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად მიანიჭებს ნებისმიერ ჯგუფს, ფონდს ან ასოციაციას, რომელიც მისი წესდების თანახმად მიზნად ისახავს ვარემოს დაცვას უფლებას მიიღოს მონაწილეობა სისხლის სამართლის საქმის წარმოებაში წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად ჩამოყალიბებულ დანაშაულებთან დაკავშირებით.

ნაწილი III - საერთაშორისო დონეზე განსახორციელებელი ზომები

მუხლი 12 - საერთაშორისო თანამშრომლობა

1. მხარეები სისხლის სამართლის საქმეებზე საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ დაკავშირებული საერთაშორისო ინსტრუმენტების დებულებებისა და მათი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად გაუწევენ ერთმანეთს ფართო თანამშრომლობას გამოძიებისა და სასამართლოში საქმის წარმოებაში იმ სისხლის სამართლის დანაშაულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც ჩამოყალიბებულია წინამდებარე კონვენციის შესაბამისად.

2. მხარეებს შეუძლიათ ერთმანეთს გაუწიონ დახმარება იმ გამოძიებასა და საქმის წარმოებაში, რომლებიც დაკავშირებულია წინამდებარე კონვენციის მე-4 მუხლში განსაზღვრულ ქმედებებთან და რომლებიც არ არიან დაფარულნი წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტით.

ნაწილი IV - დასკვნითი დებულებები

მუხლი 13 - ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

1. წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების და იმ არაწევრი სახელმწიფოებისათვის, რომლებმაც მიიღეს მონაწილეობა მის შემუშავებაში. ასეთ სახელმწიფოებს შეუძლიათ გამოსნატონ მათი თანხმობა საგააღმსრებლოობაზე;

ა. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების აუცილებლობაზე დათქმის ვაკეების გარეშე ხელმოწერით; ან

ბ. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების აუცილებლობაზე დათქმით ვაკეებზე ხელმოწერით, რომელსაც მოსდევს რატიფიკაცია მიღება ან დამტკიცება.

2. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების შესახებ ინსტრუმენტები დებონირდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

3. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა იმ თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს, როდესაც სამმა სახელმწიფომ გამოსნატეს თავიანთი თანხმობა კონვენციის საგააღმსრებლოობაზე, პირველი პუნქტის დებულებათა შესაბამისად.

4. იმ ნებისმიერი ხელმომწერი სახელმწიფოების მიმართ, რომელიც შემდგომში გამოსნატავს მის თანხმობას საგააღმსრებლოობაზე, კონვენცია ძალაში შევა იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს სამთვიან პერიოდს, პირველი პუნქტის დებულებათა შესაბამისად კონვენციის საგააღმსრებლოობაზე მის მიერ გამოსნატული თანხმობის თარიღს.

მუხლი 14 - კონვენციასთან მიერთება

1. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შევლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, კონვენციის ხელშეკრულ მხარეებთან კონსულტირების შემდეგ, შეუძლია ევროპის საბჭოს სტატუტის მე-20 d. მუხლით გათვალისწინებული უძრავი უფლებებითა და კომიტეტში მუშაობაში უფლებამოსილ ხელშეკრულ მხარეთა წარმომადგენლების ერთსულოვანი გადაწყვეტილებით მოიწვიოს ევროპის საბჭოს ნებისმიერი არაწევრი სახელმწიფო წინამდებარე კონვენციასთან მისაერთებლად.

2. ნებისმიერი მიერთებული სახელმწიფოს მიმართ, კონვენცია ძალაში შევა იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს სამთვიან პერიოდს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირების თარიღიდან.

მუხლი 15 - ტერიტორიული გამოყენება

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირებისას შეუძლია მიუთითოს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომლებზეც გამოიყენება წინამდებარე კონვენცია.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ნებისმიერ მომდევნო დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე ვაკეებზე განცხადებით შეუძლია გააფრცვლოს წინამდებარე კონვენციის მოქმედება განცხადებაში მითითებულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე. ასეთ ტერიტორიასთან მიმართებაში წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა იმთვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ასეთი განცხადების მიღების თარიღიდან სამთვიან პერიოდს.

3. წინამორბედი ორი პუნქტის შესაბამისად ვაკეებზე ნებისმიერი განცხადება, ასეთ განცხადებაში მითითებული ნებისმიერი ტერიტორიის მიმართ შეიძლება იქნას გამოტანილი ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე ვაკეებზე უტყობინებით. გამოტანა ძალაში შევა იმ თვის

პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღების თარიღიდან სამთვიან პერიოდს.

მუხლი 16 - სხვა კონვენციებთან და შეთანხმებებთან დამოკიდებულება

1. წინამდებარე კონვენცია არ ზღუდავს იმ უფლებებსა და ვალდებულებებს, რომლებიც გამომდინარეობენ სპეციალურ საკითხებთან დაკავშირებული მრავალმხრივი საერთაშორისო კონვენციებიდან.

2. კონვენციის მხარეებს შეუძლიათ ერთმანეთს შორის დადონ ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები წინამდებარე კონვენციით მოწესრიგებულ საკითხებზე, მის დებულებათა ჩანაცვლების ან გაძლიერების მიზნით ან მასში ჩადებული პრინციპების გამოყენების გაადვილებისათვის.

3. თუ ორ ან მეტ მხარეს უკვე დადებული აქვს შეთანხმება ან ხელშეკრულება წინამდებარე კონვენციით მოწესრიგებულ საკითხებთან დაკავშირებით ან სხვაგვარად აქვთ ჩამოყალიბებული მათი ურთიერთობები ამ საკითხზე, მათ გააჩნიათ უფლება გამოიყენონ ასეთი შეთანხმება ან ხელშეკრულება ან შესაბამისად წარმართონ ასეთი ურთიერთობები, წინამდებარე კონვენციის მაგივრად თუ ის ხელს უწყობს საერთაშორისო თანამშრომლობას.

მუხლი 17 - დათქმები

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის დროს ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას შეუძლია განაცხადოს, რომ იგი სარგებლობს ერთი ან მეტი დათქმით, რომელიც გათვალისწინებულია მესამე მუხლის მეორე და მესამე პუნქტებით, მეხუთე მუხლის მეოთხე პუნქტით, მეშვიდე მუხლის მეორე პუნქტით, მეცხრე მუხლის მესამე პუნქტით და მეთექვსმეტე მუხლის მეორე პუნქტით. არანაირი სხვა დათქმა არ დაიშვება.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელმაც გააკეთა დათქმა წინამორბედი პუნქტის შესაბამისად, შეუძლია მათი სრული ან ნაწილობრივი გამოტანა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული შეტყობინების გზით. გამოტანა ძალაში შევა ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

3. მხარემ, რომელმაც გააკეთა დათქმა წინამდებარე კონვენციის დებულებასთან დაკავშირებით არ შეიძლება მოითხოვოს ამ დებულების გამოყენება სხვა მხარისაგან; თუმცა, თუ მისი დათქმა ნაწილობრივი ან პირობითია, მას შეუძლია მოითხოვოს ასეთი დებულების გამოყენება იმდენად რამდენადაც მას თვითონ აქვს იგი მიღებული.

მუხლი 18 - ცვლილებანი

1. წინამდებარე კონვენციაში ცვლილებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას ნებისმიერი მხარის მიერ და ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ გადაეგზავნება ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს და თითოეულ იმ არაწევრ სახელმწიფოს, რომელიც მიუერთდა ან მეთოთხმეტე მუხლის დებულებათა შესაბამისად მიწვეულ იქნა წინამდებარე კონვენციასთან მისაერთებლად.

2. მხარის მიერ წარმოდგენილი ნებისმიერი ცვლილება მიეწოდება სისხლის სამართლებრივ პრობლემათა ევროპულ კომიტეტს, რომელიც ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს წარუდგენს თავის დასკვნას წარმოდგენილ ცვლილებასთან დაკავშირებით.

3. ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტი განიხილავს წარმოდგენილ ცვლილებებს და სისხლის სამართლებრივ პრობლემათა ევროპული კომიტეტის დასკვნას და შეუძლია მიიღოს ცვლილებები.

4. ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის მიერ, წინამდებარე მუხლის მესამე პუნქტის შესაბამისად მიღებული ცვლილება გადაეგზავნება მხარეებს მისაღებად.

5. წინამდებარე მუხლის შესაბამისად მიღებული ნებისმიერი ცვლილება ძალაში შევა ოცდაშვიდი დღის მას შემდეგ რაც ყველა მხარე შეატყობინებს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს მათ მიერ ცვლილების მიღების თაობაზე.

მუხლი 19 – დავათა მოგვარება

1. სისხლის სამართლებრივ პრობლემათა ევროპული კომიტეტი იქნება ინფორმირებული წინამდებარე კონვენციის ინტერპრეტაციისა და გამოყენების თაობაზე.

2. წინამდებარე კონვენციის ინტერპრეტირებისა და გამოყენებასთან დაკავშირებით მხარეთა შორის დავის შემთხვევაში, ისენი ეცდებიან დავის გადაწყვეტას მოლაპარაკებებისა და მათ მიერ არჩეული ნებისმიერი სხვა მშვიდობიანი გზით, მათ შორის დავის გადავზავნით სისხლის სამართლებრივ პრობლემათა ევროპულ კომიტეტში, საარბიტრო ტრიბუნალისადმი, რომლის გადაწყვეტილებები იქნება სავალდებულო მხარეებისათვის ან მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოსათვის, როგორც ეს შეთანხმდება დაკავშირებულ მხარეთა მიერ.

მუხლი 20 – დენონსაცია

1. ნებისმიერ მხარეს, ნებისმიერ დროს შეუძლია წინამდებარე კონვენციის დენონსაცია ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული შეტყობინების მეშვეობით.

2. ასეთი დენონსაცია ძალაში შევა იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოსდევს სამთვიან პერიოდს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

მუხლი 21 – შეტყობინებები

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი შეატყობინებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მიუერთდა წინამდებარე კონვენციას:

- ა. ნებისმიერი ხელმოწერის თაობაზე;
- ბ. რატიფიკაციის, მიერბის, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ნებისმიერი ინსტრუმენტის დებოძირების თაობაზე;
- გ. მე-13 და მე-14 მუხლების შესაბამისად წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის ნებისმიერი თარიღის შესახებ;
- დ. მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად ვაკუუმებული ნებისმიერი დათქმის თაობაზე;
- ე. მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად ვაკუუმებულ ნებისმიერ წინადადებაზე ცვლილებების შესახებ;
- ვ. წინამდებარე კონვენციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სხვა აქტის, შეტყობინების ან კომიუნეკაციის თაობაზე.

რის დასტურადაც, შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილმა ქვემოთ ხელისმომწერებმა, ხელი მოვაწერეთ წინამდებარე კონვენციას.

შესრულებული ქ. სტრასბურგში, 1998 წლის ნოემბრის თვის მეოთხე დღეს, ერთ ასლად ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, რომელთაგან ორივე თანაბრად ავთენტურია და ინახება ევროპის საბჭოს არქივებში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გადაუგზავნის დამოწმებულ ასლებს ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მიწვეულია მასთან მისაერთებლად.